

" یازدهم ژوئیه ، روز جهانی جمعیت و تنظیم خانواده "

یازدهم ژوئیه روز جهانی جمعیت نامیده شده است. روزی که از سال ۱۹۸۹ وارد تقویم شد تا جهان، عواقب رشد بی‌رویه جمعیت را از یاد نبرد. این تاریخ یادآور یازدهم ژوئیه ۱۹۸۷ است که در آن جمعیت جهان از مرز ۵ میلیارد گذشت.

امروز ۱۱ ژوئیه برابر با ۲۰ تیرماه مصادف با روز جهانی جمعیت است که این روز با هدف آگاهی از مسائل مرتبط با جمعیت نامگذاری شده است.

تنظیم خانواده نه تنها یک راه برای حفظ سلامت مادر و کودک است بلکه یک شیوه حفظ حقوق تمامی افراد خانواده است، ورود زوجین به برنامه سبب استفاده خانواده از امتیازات یک زندگی بهتر می شود.

تنظیم خانواده مشتمل بر اقداماتی است که به زوجین کمک می کند تا آگاهانه درباره تعداد فرزندان خود تصمیم بگیرند فاصله بین فرزندان خود را تنظیم کنند ، زمان تولد فرزندان را با سن و شرایط دیگر خود تطبیق دهند و از داشتن فرزند ناخواسته جلوگیری کنند و بدین وسیله سلامت خانواده خود را تامین نمایند .

تاریخچه روز جهانی جمعیت :

جمعیت جهان از دو میلیارد و ۵۰۰ میلیون نفر در سال ۱۹۵۰ میلادی به هفت میلیارد نفر در سال ۲۰۱۱ میلادی افزایش یافت که این مساله نیاز جدی به توسعه پایدار، توسعه شهری، دسترسی به خدمات بهداشتی و قدرت بخشیدن به جوانان را بیش از پیش ضرورت بخشید. در سال ۱۹۸۹ میلادی، سازمان ملل متحد پیشنهاد داد تا با تمرکز و توجه جدی بر مسائل جمعیتی حول محور برنامه‌ها و سیاست‌های کلی توسعه‌ای و نیاز جدی به یافتن راه حل برای این معضل ۱۱ ژوئیه به عنوان «روز جهانی جمعیت» از سوی تمام کشورهای جهان در نظر گرفته شود.

امروز حدود یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون جوان در سراسر دنیا ستون‌های آینده جهان را ساخته‌اند. با این حال بسیاری از این جوانان با فقر، نابرابری و نقض حقوق بشر روبرو هستند که این مشکلات آنها را از دستیابی به ظرفیت‌های شخصی و جمعی باز می‌دارد.

حقایق درباره جمعیت جهان :

تا روز نخست ژانویه ۲۰۱۴ میلادی جمعیت جهان به حدود هفت میلیارد و ۱۳۷ میلیون و ۶۶۱ هزار و ۳۰ نفر رسید ضمن اینکه در هر ثانیه ۲,۳ نفر به این جمعیت افزوده می‌شود. اداره جمعیت سازمان ملل متحد، جمعیت کل انسان‌هایی که تاکنون در تاریخ بشریت متولد شده‌اند را حدود ۱۰۸ میلیارد نفر برآورد می‌کند.

جمعیت جهان در سال ۱۸۰۴ میلادی از مرز یک میلیارد نفر گذشت .ضمن اینکه در سال‌های ۱۹۲۷، ۱۹۶۰ و ۱۹۷۴ میلادی جمعیت جهان به ترتیب به دو، سه و چهار میلیارد نفر افزایش یافت. این آمار نشان می‌دهد که یک پانزدهم از کل جمعیت تاریخ بشر در حال حاضر زنده هستند.

شهر «واتیکان» که یک دولت شهر مستقل در دل شهر «رم» ایتالیا است با ۸۰۰ نفر و جمهوری «نائورو» با ۹۳۷۸ نفر کم‌جمعیت‌ترین حکومت‌های جهان به حساب می‌آیند. از سوی دیگر چین، هند، آمریکا، اندونزی، پاکستان و برزیل نیمی از جمعیت جهان را در خود جای داده‌اند ضمن اینکه از هر سه نفر بیش از یک نفر چینی یا هندی هستند. ۳۰ درصد از جمعیت جهان به جای قاشق و چنگال از «چاپستیک» یا چوبک مخصوص غذا خوردن استفاده می‌کنند که مخصوص کشورهای شرق آسیا است.

خطرات و مشکلات ازدیاد جمعیت:

۱- کمبود غذا : روزانه ۲۵ هزار نفر در جهان به دلیل سو تغذیه و بیماری‌های ناشی از کمبود غذا جان خود را از دست می‌دهند که از این بین ۱۸ هزار نفر کمتر از پنج سال سن دارند. به دنبال رشد کنترل نشده جمعیت، تولید و پخش مواد غذایی نیز محدود شده است.

۲- کمبود آب : یک میلیارد نفر در سراسر جهان به آب سالم برای مصرف خوراکی، بهداشت و کشاورزی دسترسی ندارند زیرا سفره‌های زیرزمینی آب بسیار سریعتر از اینکه بخواهند دوباره ظرفیت خود را به دست آورند و یخ‌ها ذوب شوند، تخلیه می‌شوند.

۳- کمبود منابع نفت و گاز : حجم منابع سوخت‌های فسیلی محدود است که این منابع محدود نیز با سرعت و شدت کنترل نشدنی در حال استفاده هستند. در همین رابطه واژه «پیک نفتی» بدین معناست که به احتمال زیاد حد فاصل سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۰ میلادی تولید و استخراج نفت به اوج خود می‌رسد و سپس رفته رفته رو به کاهش می‌رود.

۴- آلودگی هوا : ابتلای کودکان به بیماری آسم طی دو دهه گذشته افزایش یافته است زیرا به دنبال افزایش جمعیت، تعداد خودروها و کارخانجات افزایش یافته است. افراد ساکن کشورهای توسعه نیافته که مردم آنها همچنان برای آشپزی و گرم کردن خانه‌ها به سوزاندن چوب و فضولات دام‌ها وابسته هستند نیز در معرض خطرات ناشی از آلودگی هوا قرار دارند.

۵- تخریب لایه اوزون : مواد شیمیایی متصاعد شده از صنایع انسانی نظیر گازهای کلروفلور و کربن (CFCs)، لایه اوزون را نابود می‌کنند. استفاده از برخی از انواع بسیار خطرناک CFC ها در بسیاری از کشورها ممنوع شده است. اما اثرات ماندگار و مخرب آنها همچنان به لایه اوزون آسیب می‌رساند. در حال حاضر لایه اوزون با سرعت ۴ درصد در هر ۱۰ سال در حال تخریب است.

۶- ازدحام جمعیت : خانه‌های پرجمعیت و تقسیم فضای محدود خانه میان تعداد زیاد افراد می‌تواند منجر به مشکلات بهداشتی، خشونت، ازدحام، بیکاری، آلودگی هوا، مشکلات اجتماعی و تنش شود. این مساله همچنین خطر گسترش بیماری‌های عفونی را نیز افزایش می‌دهد.

۷- خطر جنگ و درگیری‌ها : بسیاری از جنگ‌های خونبار و طولانی‌مدت در دهه‌های پیشین بر اثر بالا رفتن جمعیت و درگیری بر سر منابع شکل گرفت. کشتار ۱۹۹۴ میلادی در رواندا و قتل عام اقوام «توتسی» و «هوتو» تنها نمونه‌هایی از کشت و کشتارهایی هستند که از عوامل محیطی نظیر کمبود زمین و فعالیت‌های ناپایدار کشاورزی ناشی شده‌اند.

تنظیم خانواده در ایران :

هدف از برنامه های کنترل جمعیت مبارزه با جمعیت نیست؛ برنامه ریزی برای رشد معقول آن است.

هیچ زنی نباید با زندگی بخشیدن ، بمیرد.

یکی از اصلی ترین محورهای برنامه های تنظیم خانواده در ایران، ارتقای سلامت مادر و کودک از طریق آگاهی رسانی به جامعه و تسهیل دسترسی به خدمات تنظیم خانواده در بخش های دولتی و خصوصی بوده است.

تنظیم خانواده مسئولیتی مشترک بین زن و مرد است و رعایت آن پنجره ای است به سوی سلامت، رفاه و آسایش شما، از اهداف برنامه بهداشت باروری در قالب تنظیم خانواده، پرهیز از تولد کودک ناخواسته، داشتن فرزند به تعداد دلخواه، تنظیم فواصل بارداری، اطلاع رسانی، آموزش و مشاوره به زوجین، آموزش در خصوص روابط جنسی و فرزند دار شدن، افزایش پوشش استفاده از روشهای مطمئن پیشگیری از بارداری و کاهش درصد بارداری ناخواسته است.

تنظیم خانواده از راه های مختلفی می تواند سبب ارتقای سلامت مادر و کودک و جامعه شود.

مهم ترین آنها عبارتند از:

- توانمند کردن جامعه در زمینه محدود کردن بارداری ها به بهترین دوره های سنی برای بارداری
- ایجاد توانایی برای تصمیم گیری درباره تعداد بارداری ها و محدود کردن آنها.

اجرای برنامه های تنظیم خانواده گامی است جهت:

- ۱- کاهش مرگ و میر مادران
- ۲- کاهش مرگ و میر کودکان
- ۳- کاهش تعداد تولد کودکان با بیماری های ژنتیکی و ناهنجاری های جنینی
- ۴- جلوگیری از سوء تغذیه مادران و کودکان با فاصله گذاری مناسب بین فرزندان
- ۵- کاهش تعداد حاملگی های ناخواسته و به تبع آن سقط های غیر قانونی
- ۶- کاهش تعداد حاملگی های پرخطر در جامعه
- ۷- کنترل رشد جمعیت
- ۸- تعیین تعداد فرزندان با توجه به شرایط حاکم بر خانواده
- ۹- افزایش میزان مشارکت زنان در فعالیت های اقتصادی و اجتماعی
- ۱۰- تامین بهتر خدمات و تسهیلات عمومی توسط مسوولین برای جامعه